

Complexnummer: 521831

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Carmelietenklooster

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

521832, 521833, 525768, 525772

Woonplaats

Waspik

Gemeente

Waalwijk

Provincie

Noord-Brabant

Hoofdadres van hoofdobject

Carmelietenstraat 60, 5165 AL Waspik

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van het voormalige CARMELIETENKLOOSTER H. Theresia van Liseux, in een mengeling van rationalistische en neogotische stijlvormen, in 1925-1927 gerealiseerd als eerste aanzet van een nooit voltooid groter geheel, naar ontwerp van Phil. Donders. Het complex bestaat uit het kloostergebouw annex noviciaat (onderdeel I), de aanvankelijk rectorale openbare kloosterkerk met klokkentoren (onderdeel II), de Lourdesgrot (onderdeel III) en het H.Hartbeeld (onderdeel IV).

Omschrijving

Het complex vormt een markant onderdeel van de kern Waspik-Boven, een kerkdorp dat rondom het complex is opgebouwd. Het geheel maakt deel uit van het dorpsilhouet en is typerend voor de ontwikkeling van een betrekkelijke jonge bedevaartsplaats voor de in de periode van ontstaan uiterst populaire heilige Theresia van Lisieux. Het is nog compleet bewaard gebleven met de onderdelen als H. Hartbeeld en Lourdesgrot.

Waardering

Het complex heeft als klooster en vroeger bedevaartoord cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling; het heeft architectuurhistorische waarden voor de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en onderdelen van het interieur; gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang vanwege de hoogwaardige

architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Monumentnummer*: 521832

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/15

Monumentnaam**

Complex Carmelietenklooster

Complexnummer

521831

Complexnaam

Complex Carmelietenklooster

Woonplaats*

Waspik

Gemeente*

Waalwijk

Provincie*

Noord-Brabant

Straat*

Carmelietenstraat

Nr*

60

Toev.*

Postcode*

5165 AL

Woonplaats*

Waspik

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

WASPIK

Sectie*

O

Kad. object*

1033

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Hoofdgebouw van het voormalige CARMELIETENKLOOSTER en noviciaat H. Theresia van Liseux, in een mengeling van rationalistische en neogotische stijlvormen, in 1925-1927 gerealiseerd als eerste aanzet van een nooit voltooid groter geheel, naar ontwerp van Phil.Donders. Het complex bestaat verder uit de aanvankelijk rectorale openbare kloosterkerk met klokkentoren (II), de Lourdesgrot (III) en het H. Hartbeeld (IV).

Omschrijving

Rechthoekig voormalig noviciaatsgebouw van drie bouwlagen boven een souterrain, opgetrokken uit baksteen en door middel van een twee lagen tellend tussenlid met zadeldak en lichtkap verbonden met de parochiekerk. Het gebouw heeft een mansardedak met tuile-du-nordpannen gedekt, voorzien van een zijschild aan de zijde der kerk. Voor- en achtergevel zijn uiterst eenvoudig en worden door vier ondiepe, segmentvormig afgedekte nissen in traveën geleed. Elke standaardtravee heeft twee smalle, per etage in hoogte afnemende rechthoekige ramen, met loden sierrand boven de hanekammen en sinds ca. 1995 voorzien van een kunststof indeling. Elk raam correspondeerde oorspronkelijk met een slaapkamer. Dezelfde ramen treffen we in het tussenlid aan. In de vrijliggende linker zijgevel een ondiepe segmentboognis met gewijzigde ramen voor het trappenhuis en een zijingang.

De entree bevindt zich in de meest rechtse travee van de voorgevel en bestaat uit een uitspringend spitsboogportaal afgedekt met een lessenaardak, doorsneden door een haakse steekkap die aansluit op de topgevel. Kwartronde trap met gebogen wangen en dubbele deur met briefpanelen en vierdelig getraceerd bovenlicht in baksteen. In de top het wapen der orde.

Inwendig is het gebouw uiterst eenvoudig. De hal heeft een tegellambrizing in geel en zwart, rechts twee vrijstaande kolommen en een plafond uit de bouwtijd. In het tussenlid een verbindingsgang naar het trappenhuis in de toren van de kerk.

Waardering

Het gebouw is van algemeen belang. Het klooster heeft als klooster en vroeger bedevaartsoord cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling; het heeft architectuurhistorische waarden voor de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en onderdelen van het interieur; gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Klooster

Kerk

Monumentnummer*: 521833

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/15

Monumentnaam**

Complex Carmelietenklooster

Complexnummer

521831

Complexnaam

Complex Carmelietenklooster

Woonplaats*

Waspik

Gemeente*

Waalwijk

Provincie*

Noord-Brabant

Locatiennaam

BY Carmelietenstraat 58, Waspik

Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*

WASPIK

Sectie*

O

Kad. object*

1033

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Lourdesgrot, geplaatst achter de kerk, behorende bij het complex van het voormalige CARMELIETENKLOOSTER H. Theresia van Liseux, in een mengeling van rationalistische en neogotische stijlvormen, in 1925-1927 gerealiseerd als eerste aanzet van een nooit voltooid groter geheel, naar ontwerp van Phil. Donders. Het complex bestaat verder uit het kloostergebouw annex noviciaat (I), de aanvankelijk rectorale openbare kloosterkerk met klokkentoren (II) en het H. Hartbeeld (IV).

Omschrijving

Uit gepleisterde en gecementeerde bak- en breukstenen opgetrokken imitatie van de grot te Lourdes, waar de wonderbare verschijningen van Maria aan Bernadette Soubirous plaatsvonden. De grot ligt achter het voormalige paterskoor van de Theresiakerk en heeft in een nis een wit en blauw geschilderde kopie van het Bernadettebeeld. In de grote altaarnis een altaartombe met de initiaal M en een opbouw met kaarsenbanken en een kruis.

Waardering

De Lourdesgrot is van algemeen belang. Het object heeft als vroeger bedevaartsoord cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling; het heeft architectuurhistorische waarden voor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en onderdelen van het interieur; gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Lourdesgrot

Monumentnummer*: 525768

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/15

*Monumentnaam***

Complex Carmelietenklooster

Complexnummer

521831

Complexnaam

Complex Carmelietenklooster

*Woonplaats**

Waspik

*Gemeente**

Waalwijk

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Carmelietenstraat

*Nr**

58

*Toev.**

*Postcode**

5165 AL

*Woonplaats**

Waspik

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

WASPIK

*Sectie**

O

*Kad. object**

1033

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Parochiekerk, voormalige rectorale kerk van de H. Theresia, deel van het complex van het voormalige CARMELIETENKLOOSTER H. Theresia van Liseux, in een mengeling van rationalistische en neogotische stijlvormen, in 1925-1927 gerealiseerd als eerste aanzet van een nooit voltooid groter geheel, naar ontwerp van Phil. Donders. Het complex bestaat verder uit het kloostergebouw annex noviciaat (I), de Lourdesgrot (III) en het H. Hartbeeld (IV). De recente aanbouwen links en rechts van het schip vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

Eénbeukige kruiskerk, opgetrokken uit deels gesinterde baksteen met gemetselde siermotieven en enige natuursteen, afgedekt met zadeldaken met verbeterde Hollandse pannen. De kerk heeft een schip van drie vakken met smalle zijbeuken, voorafgegaan door een smallere en lagere travee met ingang en zangkoor. Deze wordt geflankeerd door twee traptorens met gemetselde en bepleisterde spitsen. Het uitspringend transept heeft een travee aan weerszijden van de viering. Het koor bestaat uit een koortravee met smallere absis, bestaande uit een travee met driezijdige sluiting, omringd door een vlak afgedekte, tweelaagse omgang.

De voorbouw heeft een entreeportaal met dubbele deur en bovenlicht met bakstenen traceringsen en de tekst 'Hic

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

domus dei est et porta coeli'. Erboven een driedelig spitsboograam geflankeerd door twee beeldnissen. In de top het wapen der carmelieten. De gevel wordt bekroond door een kruis. De achthoekige traptorens hebben spleetvensters en in de bekroning onder de helm spitsboogramen. De zijgevels van het schip hebben smalle lisenen en tweedelige spitsboogramen. In de dakvlakken eenvoudige rechtafgedekte dakkapellen. De transeptgevels zijn eenvoudig en hebben een driedelig spitsboograam. De rechter transeptgevel is gepleisterd. De koorsluiting wordt deels aan het oog onttrokken door de iets later gebouwde omgang met beneden spitsboogramen en boven zesdelige roederamen. Aan de zijde van het klooster een staande tand die wijst op onuitgevoerde uitbreidingsplannen.

In de absis gekoppelde spitsboogramen met glas-in-lood. Tegen het linkertransept, aansluitend aan het klooster een vierkante toren met later gepleisterde bovenbouw en overkragende klokkengeleding met gekoppelde spitsbogige galmgaten en een via gemetselde afdekkingen van vier- in achtkant overgaande leien spits. Het interieur is uitgevoerd in rode baksteen en grijze kalkzandsteen voor een deel der muurvlakken. De kerk is afgedekt met gepleisterde stenen kruisribgewelven. In de viering een stergewelf, in het koor een samengesteld stergewelf. De gewelven zetten aan op decoratieve bakstenen uitmetselingen. Ondiepe nissen flankeren het schip. In het koor een driedelige opstand met siernissen en een decoratieve tegelvloer met siermotieven in rood, groen en zwart, In de kerkruimte een eenvoudiger vloer in grijs en rood.

In het transept een Theresia-altaar. In de Mariakapel een lambrisering van baksteen en tegels, waarboven muurschilderingen. Eenvoudige neogotische meubels en gipsen heiligenbeelden. In koor en transept respectievelijk drie en twee figuratieve glas-in-loodramen, onder meer gewijd aan de kerkpatrones Theresia. Geschilderde kruiswegstaties. In de toren een deels betonnen, deels houten trappenhuis. In de omgang beneden sacristie en bergruimten voorzien van betonnen paddenstoelkolommen. Eiken parketvloer en diverse credensen en bergkasten. Hierboven het voormalige kapittel en paterskoor met lambrisering en opklapbare koorbanken.

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het kerkgebouw heeft als vroeger bedevaartsoord cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling; het heeft architectuurhistorische waarden voor de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en onderdelen van het interieur; gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 525772

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13543/15

*Monumentnaam***

Complex Carmelietenklooster

Complexnummer

521831

Complexnaam

Complex Carmelietenklooster

*Woonplaats**

Waspik

*Gemeente**

Waalwijk

*Provincie**

Noord-Brabant

Locatiennaam

BY Carmelietenstraat 58, Waspik

Locatieomschrijving

*Kadastrale gemeente**

WASPIK

*Sectie**

O

*Kad. object**

1033

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

H. Hartbeeld, geplaatst nabij de kerk, behorende bij het complex van het voormalige CARMELIETENKLOOSTER H. Theresia van Liseux, in een mengeling van rationalistische en neogotische stijlvormen, in 1925-1927 gerealiseerd als eerste aanzet van een nooit voltooid groter geheel, naar ontwerp van Phil. Donders. Het complex bestaat verder uit het kloostergebouw annex noviciaat (I), de aanvankelijk rectorale openbare kloosterkerk met klokkentoren (II) en de Lourdesgrot (IV).

Omschrijving

Neogotisch in natuursteen uitgevoerd H. Hartbeeld, wit geschilderd op bakstenen sokkel met ingezwenkte hoeken en spitsboognissen met Christusmonogram. De Christusfiguur staat met uitgespreide armen en draagt het brandende hart op de borst. Opengewerkt aureool met vierpas. Op de achterzijde onleesbaar opschrift van de Tilburgse leverancier.

Waardering

Het beeld is van algemeen belang. Het heeft als vroeger bedevaartsoord cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van een culturele en geestelijke ontwikkeling; het heeft architectuurhistorische waarden voor de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en onderdelen van het interieur; gaafheid/herkenbaarheid: het object is van belang vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)